

Obr. č. 11a. Kaple sv. Šimona Stylity. – Podklad: Polabské muzeum, Muzeum Bedřicha Hrozného, Sběrka fotografií Aloise Leinera, *Bon Repos 1912, lebky u „kapličky“*, inv. č. 1913.

Obr. č. 11b. Kaple sv. Šimona Stylity. – Podklad: Sběrka NPÚ, generální ředitelství, inv. č. N 16.429.

První fotografie byla pořízena od východu. Zachytila původní úroveň terénu, kamennou ohradní zídku i kočárové odrazníky. Fotografie hlavního průčelí pořízená ze severovýchodní strany dokumentuje vlastní hmotu kaple, která byla zastřešena plechem a na středové lucerně byl umístěn nedochovaný umělecky kovaný kříž (na místě původní otočné plastiky světce). Je dobře patrné i barevné členění fasády, rovněž dnes nedochované.

Z hlediska sochařské výzdoby lze fotografie pokládat za unikátní zobrazení celé kompozice - dvou andělů života a smrti a dvou kamenných lebek. Andělé jsou dnes umístěni v NG ve Schwarzenberském paláci v expozici Baroko v Čechách. Lebky byly v roce 1999 odcizeny. Zobrazený kamenný obrubník byl odhalen v rámci restaurátorského zásahu v roce 2016 (Obr. č. 40).

Obr. č. 12. Nový zámek, průběh restaurování maleb Přichovského sálu. – Podklad:
Foto autor (2006).

Zatímco nástropní iluzivní freska v centrálním sále Nového zámku byla vždy předmětem ochrany, nástěnné fresky byly zatřeny běžnou interiérovou malbou. Nevědomost o jejich existenci vedla v důsledku elektroinstalace k poškození fresek pocházejících z rokokové přestavby zámku.

Obr. č. 13a. Kaple Nejsvětější Trojice. – Podklad: Archiv zámku Bon Repos (archiv bez evidenčních pomůcek).

Obr. č. 13b. Kaple Nejsvětější Trojice. – Podklad: Foto autor (2005).

Obr. č. 13c. Kaple Nejsvětější Trojice. – Podklad: Foto autor (2009).

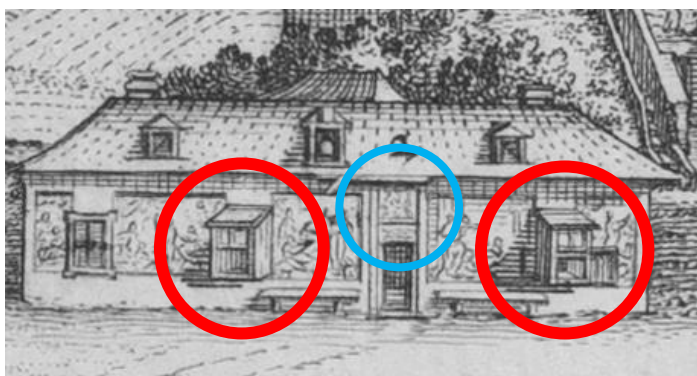
První fotografie (detail z pohlednice) zobrazuje kapli na počátku 20. století. Druhá dokumentuje stav před rekonstrukcí. Poslední představuje zrekonstruovanou kapli (střecha je kryta šindelem) včetně úpravy nivelity terénu.

Obr. č. 14a. Starý zámek. –
Podklad: Foto autor (2006).

Obr. č. 14b. Starý zámek. –
Podklad: Foto autor (2016).

Obr. č. 14c. Starý zámek. –
Podklad: Detail veduty Bon Repos od jihu (*Bon-Repos oder der Vogel-Berg von Mittag anzusehen*), NG v Praze, f. Sběrka rytin, inv. č. R 73248.

Fotografie dávají představu o rozsahu restaurátorských prací na jižních exteriérových freskách Starého zámku. Detail veduty dokazuje, že za Šporka jeho Bon Repos nebyl ještě dekorován reliéfem kojící Madony (ta patří až k Příkladovského době). Červeně jsou zvýrazněny pravděpodobné klece (ptačí domečky) na zpěvné ptactvo, které byly z venku připevněny na okna.

Obr. č. 15a. Starý zámek. – Podklad: Foto autor (2016).

Obr. č. 15b. Starý zámek. – Podklad: Foto autor (2016).

První fotografie představuje nejstarší známou fresku tzv. Hostinu bohatcovu, která byla nalezena při adaptaci důstojnické jídelny. Následně byla transferována na nové místo a restaurována ještě za působení armády. Druhá fotografie zobrazuje provizorně zakrytý otvor tzv. Neumannovy stříbrné studny.

Obr. č. 16a. Úprava parteru kolem fontány před severním průčelím Nového zámku. –
Podklad: Foto autor (2003).

Obr. č. 16b. Úprava parteru kolem fontány před severním průčelím Nového zámku. –
Podklad: Foto autor (2012).

Obr. č. 17. Rozmístění loveckých atrakcí hraběte Šporka na panství Lysá. – Podklad: Základní mapa dostupná online (www.mapy.cz), [citováno k 11. VII. 2016].

- č. 1 – Bon Repos (letohrádek, číhařská zařízení na drobné ptactvo, zaječí zahrada)
- č. 2 – Rokolo u Jiřic (číhařská zařízení na drobné ptactvo)
- č. 3 – Lovecké zařízení u Šibic (zařízení pro lov kachen a jiného vodního ptactva)
- č. 4 – Poustevna sv. Františka (honitba v okolí poustevny)
- č. 5 – Bažantnice (zařízení k chovu bažantů)
- č. 6 – Lovecké zařízení u Šnepova (zařízení pro lov sluk a jiného vodního ptactva)
- č. 7 – Obora u Litole (chov vysoké zvěře, zejména daňků)

Obr. č. 18a. Šporkův kámen. – Podklad: Foto autor (2008).

Krajinou Rudolfa II.

**Brandýs nad Labem
Lysá nad Labem
Benátky nad Jizerou**

Les Bor

Jak je uvedeno u zastavení Zelená bouda, les Bor bylo významným a tradičním místem lovu. Záliba lovu provázela také hraběte F. A. Šporka. Za účelem lovu ptáků si vybíral sousední vrch Čihadlo,

kteří tehdy patřil k benátskému panství. Umístil zde největší ze svých kratochvilných areálů v krajině, který nazval příznačně **Bon Repos** (dobry odpočinek). Areál plně zařídil k lovu **ptactva a odpočinku**. Typické je protnutí těchto zálubů se silným barokním náboženským citěním.

K nejstarším pohledům na areál patří anonymní rytina z roku 1715. Z ní je patrné poměrně malé zalesnění areálu Bon Repos oproti současnému stavu. Obec Čihadla je znázorněna pouze třemi chalupami.

Rytina Bon Repos z roku 1715

Záhadný kámen v lese

U lesní cesty, vedoucí od bývalého panského dvora Alžbětin ze Stare Lysé směrem k Sojovicím, je kamenný pomník s dnes již nečitelným nápisem a vyřtým letopočtem 1721. Traduje se, že kámen

Rytina Bon Repos od severu z roku 1726

Panorámny les na Bon Repos

Cisár Karel VI. dostal jednou darem od cara krásné bílé jeleny z Ruska, které vypustil do lesů svého brandýského panství, jež hraničilo s lesy hraběte Šporka.

Těžkými tresty císař vyhrožoval tomu, kdo by bílým jelenům ublížil. Jeden z jelenů však zabloudiv do šporkovských lesů. Hrabě Špork podlehli své lovecké vášni a císařova bílého jelena ulovil. Byl za tuto smělost pokutován 5000 dukáty.

Společný projekt naučné stezky měst
Brandýs nad Labem - Stará Boleslav,
Lysá nad Labem a Benátky nad Jizerou

Partnery projektu jsou obce
Stará Lysá, Kochánky,
Hávesov a Dolní Světoň

Za finanční podpory
Lesů ČR
a Středočeského kraje

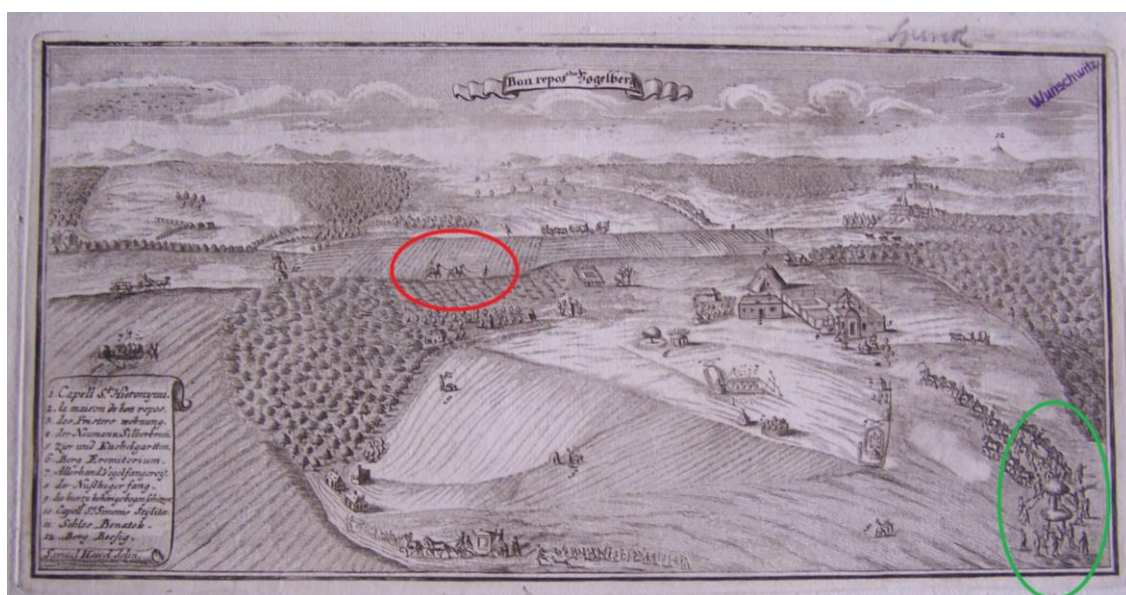
Obr. č. 18b. Šporkův kámen. – Podklad: Foto autor (2008).

V blízkosti Šporkova kamene byl v roce 2009 umístěn jeden ze dvaceti panelů naučné stezky Krajinou Rudolfa II. Panel informuje o stavu lesů na rozhraní komorního panství Brandýs a Šporkova panství Lysá.

Obr. č. 19. František Antonín Špork s Řádem sv. Huberta. – Podklad: Polabské muzeum, Muzeum Bedřicha Hrozného, *Obraz hraběte Františka Antonína Šporka*, přírůstkové číslo 46/80.

Obr. č. 20. Veduta Bon Repos (*Bonrepos oder Vogelberg*) – Podklad: NA, f. Sbirka starých listů, kreseb, maleb 16. – 20. století, inv. č. 177.

Tematicky shodnou vedutu s anonymní Bon Repos neboli Ptačí hůrka (srovnej obr. č. 3) vytvořila dvojice Hawel-Bickhart v roce 1721. Oproti předchozí tato rytina zobrazuje dva velbloudy (v červeném poli) - dar pro Šporka od prince Emanuela Savojského. Zelenou barvou je zvýrazněna přesadba vzrostlého dubu, ke které došlo v roce 1719 za využití tažné síly 56 párů koní. Jedno sto centů těžký strom byl přivezen od Labe na kopec, kde byl na jmeniny prince Emanuela Savojského 25. XII. 1719 zasazen.